



**Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού
αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες
εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης**

Νεοελληνική Γλώσσα

Ε' Δημοτικού

Τίτλος:

«Ταξίδι στον χρόνο»

Συγγραφή: ΚΟΣΜΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

Εφαρμογή: ΜΠΑΛΚΙΖΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Ηλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Tίτλος

Ταξίδι στον χρόνο

Εφαρμογή σεναρίου

Νικόλαος Μπαλκίζας

Δημιουργία σεναρίου

Ιωάννα Κοσμίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Tάξη

Ε' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

5ο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Βαρβάρας

Χρονολογία

Από 17-2-2014 έως 31-3-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Ε' Δημοτικού, Βιβλίο μαθητή, τεύχος β', σελ. 64, ενότητα 10: «Μυστήρια – επιστημονική φαντασία», υποενότητα: «Η μηχανή του χρόνου».

Διαθεματικό

Όχι



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

εργάζομε για την ανάπτυξη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 6 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

A) Ταντότητες μαθητών: Το παρόν σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Ε' τάξης του δημοτικού σχολείου, μπορεί όμως να αξιοποιηθεί και από όλους τους μαθητές των μεγάλων τάξεων.

B) Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών: Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή.

C) Προεργασία του εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή αλλά και δεξιότητες χρήσης δημιουργίας χρονογραμμής σε διαδικτυακή εφαρμογή. Επίσης, πρέπει να επισκεφτεί όλους τους προτεινόμενους ιστότοπους ή να προτείνει νέους ιστότοπους που εξυπηρετούν το σενάριο.

D) Υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου: Το σενάριο υλοποιείται στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου και για την εφαρμογή του απαιτείται η ύπαρξη ηλεκτρονικών υπολογιστών ισάριθμων με τις ομάδες εργασίας των μαθητών και βιντεοπροβολέας. Επίσης, απαιτείται σύνδεση στο Διαδίκτυο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

To σενάριο στηρίζεται

Ιωάννα Κοσμίδου, Ταξίδι στον χρόνο, Νεοελληνική Γλώσσα Ε' Δημοτικού, 2013.



To σενάριο αντλεί

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρωτότυπο και δεν αξιοποιεί στοιχεία από άλλα σενάρια.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρόν σενάριο οι μαθητές σχεδιάζουν τη δική τους χρονομηχανή, όπως ο Χρονοταξιδιώτης στη Μηχανή του χρόνου του Χέρμπερτ Ουέλς, για να ταξιδέψουν στο παρόν ή στο μέλλον. Ο κύριος άξονας του σεναρίου είναι η δημιουργία μιας χρονογραμμής πάνω στην οποία τοποθετούνται σημεία στον χρόνο, στα οποία έχουν επιλέξει να ταξιδέψουν οι μαθητές. Στη χρονογραμμή αυτή τοποθετούνται, επιπλέον, διάφορα στοιχεία για τα σημεία αυτά όπως: ενημερωτικά κείμενα, εικόνες, βίντεο, αρχεία ήχου.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η κατανόηση του χρόνου είναι δύσκολη για τα παιδιά, γιατί όπως ο Ευ. Παπανούτσος γράφει: «τα παιδιά, 8 έως 11 ετών, δύσκολα μπορούν να ‘εγχρονίσουν’ με ακρίβεια ένα συμβάν παλαιό, που το πληροφορούνται τώρα. Ο χρονικός τους ορίζοντας είναι περίεργα στενός...» (Παπανούτσος 1976, 84-85 στο ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2006, 23). Για τους μαθητές αυτής της ηλικίας, σημαντικά εργαλεία για την κατανόηση του χρόνου αποτελούν οι ιστορικές γραμμές.

Οι χρονογραμμές μάς βοηθούν στο να αναπαραστήσουμε γραμμικά τον χρόνο και να οργανώσουμε τις πληροφορίες οποιουδήποτε θέματος γύρω από τις έννοιες παρελθόν - παρόν - μέλλον. «Με τον τρόπο αυτό ο αόρατος και αφηρημένος χρόνος γίνεται ορατός και συγκεκριμένος, συγκρίσιμος και κατανοητός. Οι μαθητές δεν ακούν και δεν διαβάζουν μόνο τις χρονολογίες. Τις βλέπουν, τις παρατηρούν, τις



συγκρίνουν και το σημαντικότερο τις διαχειρίζονται» (Νικολόπουλος στο Παπανούτσος 1976, 100-101).

Στο παρόν σενάριο, είναι ζητούμενο οι μαθητές να ερευνήσουν και να συλλέξουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες, ώστε να μπορέσουν να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των γεγονότων που έχουν επιλέξει. Για τον λόγο αυτό, για τη δημιουργία χρονογραμμής αξιοποιείται η διαδικτυακή εφαρμογή [Tiki-Toki](#). Η εφαρμογή αυτή δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να φτιάξουν χρονογραμμές εμπλουτισμένες με κείμενο, εικόνα, ήχο και video, τα οποία μπορούν να συνυπάρχουν ταυτόχρονα σε ένα γεγονός.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να κατανοήσουν ότι ο κόσμος στον οποίο ζουν είναι αποτέλεσμα μιας εξελικτικής πορείας·
- να κατανοήσουν τον ιστορικό χρόνο με τη βοήθεια της χρονογραμμής, των εικόνων και των αρχείων βίντεο·
- να έρθουν –σε επαφή με τα «Κλασικά Εικονογραφημένα»— τα κόμικ που αποτέλεσαν μέρος της πολιτιστικής μας ζωής για 20 και πλέον χρόνια·
- να αξιοποιούν τη φαντασία τους με εικαστικό τρόπο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στην ακρόαση και στον προφορικό λόγο·
- να παράγουν και να αφηγούνται γεγονότα·
- να εξοικειωθούν διαισθητικά με ένα λογοτεχνικό έργο σε μορφή κόμικ·



- να συντάσσουν συνοπτικά συνοδευτικά κείμενα για τα γεγονότα της χρονογραμμής.
- να συνεχίζουν μια ιστορία της οποίας τους έχει δοθεί η αρχή·
- να εντοπίζουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες που χρειάζονται. χρησιμοποιώντας ως πηγή το Διαδίκτυο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να πλοηγούνται σε δικτυακούς τόπους·
- να γράφουν κείμενο στον επεξεργαστή κειμένου·
- να δημιουργούν χρονογραμμές σε διαδικτυακή εφαρμογή·
- να αξιοποιούν τις πηγές πληροφοριών του διαδικτύου·
- να αντιγράφουν και να επικολλούν κείμενα, φωτογραφίες και υπερσυνδέσμους από το διαδίκτυο.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες συνεργατικού τύπου και γι' αυτό αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργασίας, να γίνουν υπεύθυνοι, να αποκτήσουν οιμαδικές και κοινωνικές ικανότητες και να αναπτύξουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί συνεργατικό περιβάλλον μάθησης, στα πλαίσια του οποίου επικρατεί θετική αλληλεπίδραση ανάμεσα στα μέλη της ομάδας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για την εφαρμογή του σεναρίου μπορεί να αποτελέσει η υποενότητα «Η μηχανή του χρόνου» από τη 10η ενότητα «Μυστήρια – επιστημονική φαντασία» του



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



βιβλίου της Γλώσσας της Ε' Δημοτικού, βιβλίο μαθητή, τεύχος β', σ. 64. Οι μαθητές ταξιδεύουν στον χρόνο με τη χρονομηχανή που σχεδίασαν και όλοι μαζί συμπληρώνουν τη χρονογραμμή της τάξης τους με τίτλο «Ταξίδι στον χρόνο».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το εκπαιδευτικό σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Νεοελληνικής Γλώσσας για την Ε' Τάξη του Δημοτικού (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003α, ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό), αφού οι στόχοι του αποτελούν στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος. Ο κεντρικός άξονάς του αφορά:

- 1) στη Γλώσσα και πιο συγκεκριμένα: α) στον γραπτό λόγο, ανάγνωση εξωσχολικών κειμένων με τη μορφή κόμικ, συμπλήρωση ημιτελούς ιστορίας (ό.π., 29) και β) στον προφορικό λόγο, σχολιασμό εικόνας (ό.π., 20).
- 2) στη Λογοτεχνία, διασκευή λογοτεχνικών κειμένων σε κόμικ, παρουσίαση λογοτεχνικών βιβλίων σε ψηφιακή μορφή (ό.π., 44).

Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών και αποφεύγονται μέθοδοι διδασκαλίας γνωσιοκεντρικού χαρακτήρα. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες με δραστηριότητες που αξιοποιούν τεχνολογικά εργαλεία των ΤΠΕ¹ και πιο συγκεκριμένα εφαρμογών του Διαδικτύου για την αναζήτηση και την αξιοποίηση πληροφοριών (ό.π., 18 & 40).

Επιπλέον, το σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών των Εικαστικών για την Ε' Τάξη του Δημοτικού (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι., 2003β, ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ Εικαστικών), στοχεύοντας στην αξιοποίηση της φαντασίας των μαθητών με εικαστικό τρόπο (ό.π., 107).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο χρησιμοποιούνται εργαλεία γενικής χρήσης και το διαδίκτυο. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται:

¹ Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας



- α) ο επεξεργαστής κειμένου, για την πινακοποίηση πληροφοριών και τη χρήση εξωτερικών υπερσυνδέσμων (Δαγδιλέλης κ.ά. 2013, 161) και την παραγωγή και τροποποίηση κειμένων σε ψηφιακή μορφή (Κόμης κ.ά. 2011, 70). Στο εννοιολογικό επίπεδο, η επεξεργασία κειμένου συνιστά μια νέα μέθοδο γραφής, η οποία είναι ποιοτικά διαφορετική από τη γραφή που λαμβάνει χώρα με χαρτί και μολύβι.
- β) το διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών με σκοπό τη διδακτική αξιοποίησή τους (Δαγδιλέλης κ.ά. 2013, 93).
- γ) η χρονογραμμή, στην οποία τοποθετούνται και οργανώνονται πολυμεσικά αντικείμενα (χρήση κειμένων, εικόνων και βίντεο· Δαγδιλέλης κ.ά. 2013, 135), για να αναπαραστήσει την εξελικτική πορεία των γεγονότων μιας περιόδου (ό.π., 174).

Κείμενα

Iστοσελίδες

X. Τζ. Ουέλζ, Κλασσικά εικονογραφημένα, [«Η Μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια»](#).

X. Τζ. Ουέλζ, Κλασσικά εικονογραφημένα, «Η Μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια» ([εξώφυλλο](#)).

Οι σελίδες του Δημοτικού Σχολείου Όσσας στο διαδίκτυο, [X.Τζ. Γουέλζ: Η μηχανή του χρόνου](#) (12/2/2013)

Tiki-Toki, [Create beautiful timelines](#)

Τδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, [Ελληνική Ιστορία](#)

Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α., Ψηφιακό Σχολείο, [Γραμματική Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού](#)

Από τη *Βικιπαίδεια*:

[Κλασσικά εικονογραφημένα](#) (27/03/2013).

Φύλλα εργασιών

[1ο Φύλλο εργασίας](#)

[2ο Φύλλο εργασίας](#)

[3ο Φύλλο εργασίας](#)



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, εργαστήριο Πληροφορικής

Παίρνοντας ως αφορμή την υποενότητα «Η μηχανή του χρόνου» της ενότητας «Μυστήρια – επιστημονική φαντασία» του βιβλίου της Γλώσσας της Ε' Δημοτικού, συζητήσαμε στην ολομέλεια της τάξης σχετικά με τη δυνατότητα του ανθρώπου να ταξιδεύει στον χρόνο. Κάναμε υποθέσεις, αναφερθήκαμε στο αν είναι εφικτή μια τέτοια προοπτική και κάναμε μια μικρή αναφορά στη θεωρία της σχετικότητας του Αϊνστάιν. Μέσα σε όλη αυτή τη διαδικασία ‘σχεδιάσαμε’ στο μυαλό μας τα δικά μας ταξίδια στον χωροχρόνο και γράψαμε στον πίνακα το ερώτημα «Αν είχα μια μηχανή του χρόνου, θα ταξίδευα...». Οι μαθητές σηκώθηκαν και κατέγραψαν στον πίνακα το δικό τους φανταστικό ταξίδι στον χρόνο. Κατόπιν συζητήσαμε τους λόγους που μας οδήγησαν στις επιλογές μας.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

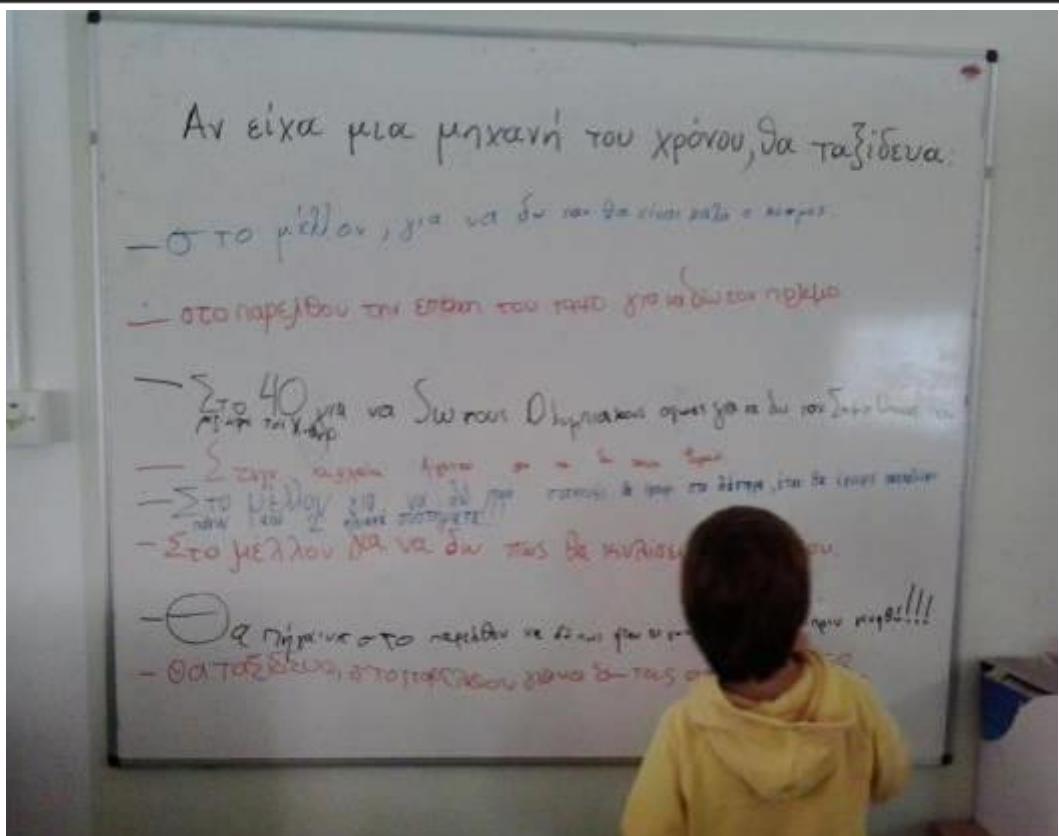


ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση



ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

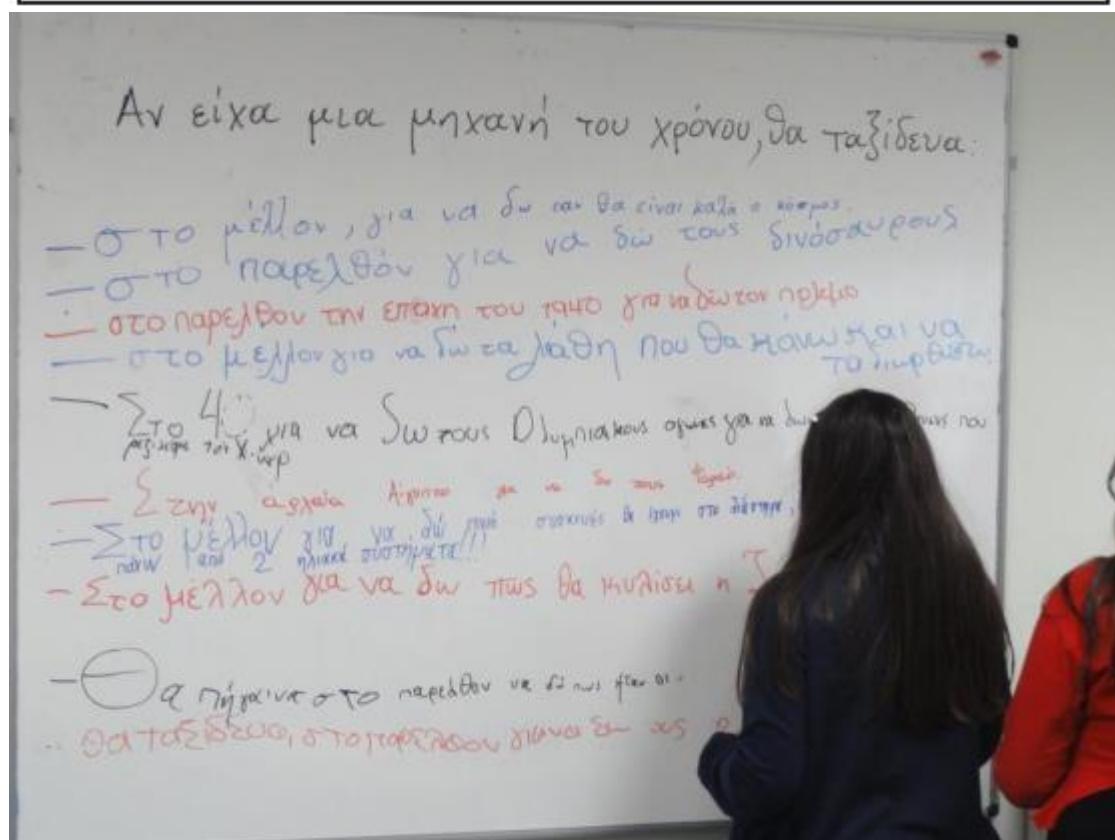


ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

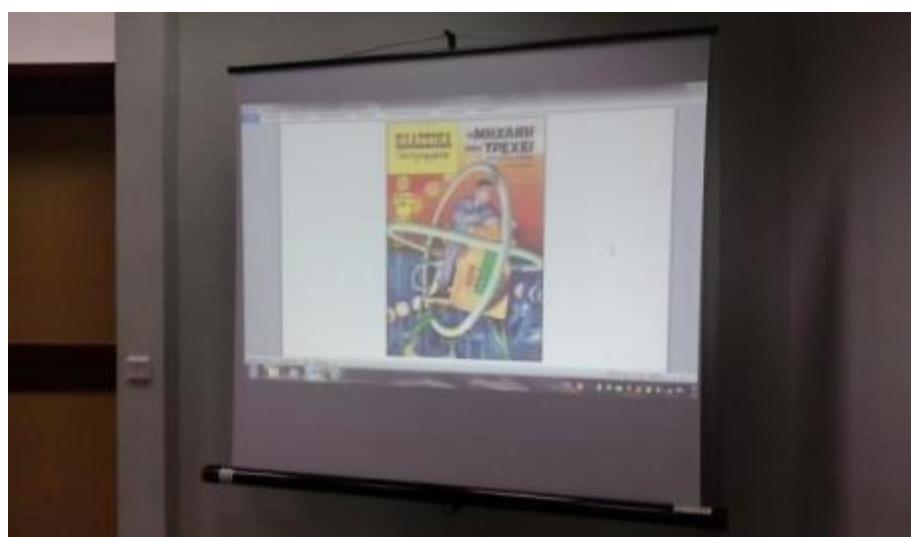
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Στη συνέχεια, προβάλλαμε το εξώφυλλο του κόμικ «Η Μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια», το οποίο αποτελεί μεταφορά του βιβλίου του Χέρμπερτ Ουέλς «Η μηχανή του χρόνου».





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

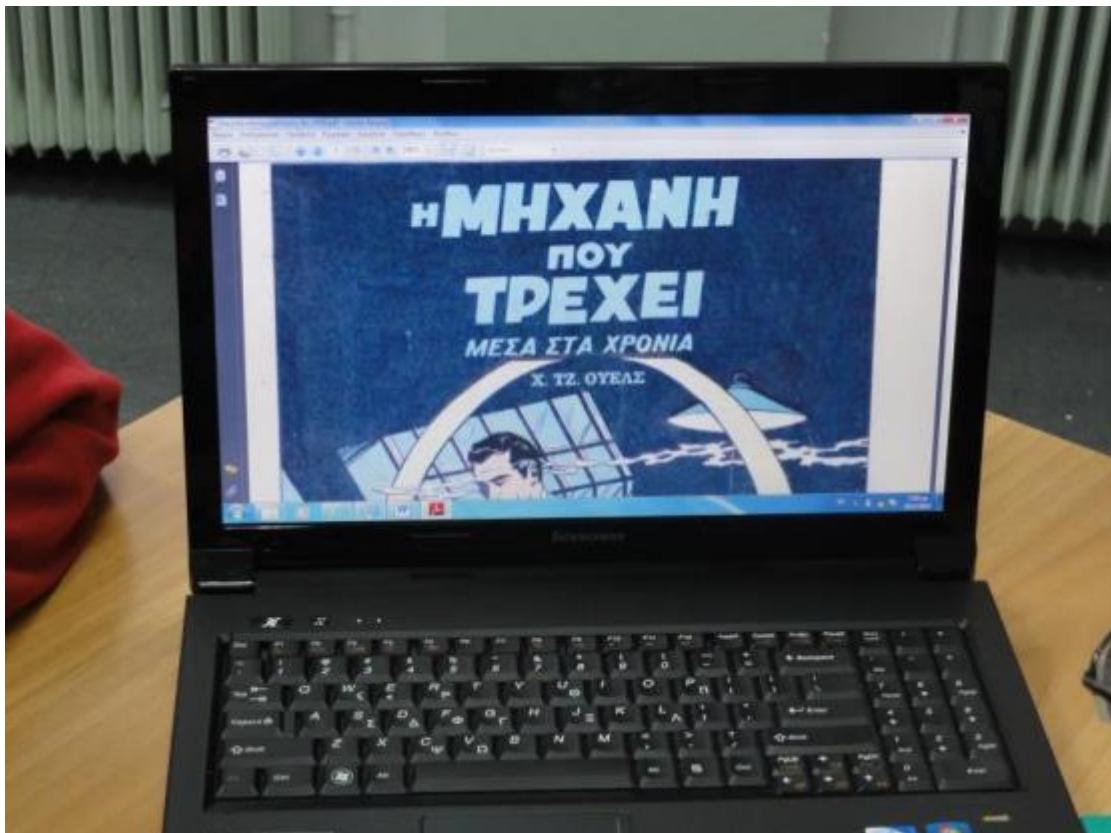
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πρόκειται για ένα βιβλίο επιστημονικής φαντασίας στο οποίο ο Χρονοταξιδιώτης ταξίδεψε με το μηχάνημα που κατασκεύασε στο έτος 802.700, στο μέλλον. Αναζητήσαμε στο Διαδίκτυο την [υπόθεση του βιβλίου](#), είπαμε λίγα λόγια για αυτό και είδαμε ότι το μυθιστόρημα έχει μεταφερθεί και σε μορφή κόμικ, από τη σειρά «Κλασσικά Εικονογραφημένα», η οποία μας κίνησε την περιέργεια. Στη συνέχεια, ξεκινήσαμε να διαβάζουμε την ιστορία από το ψηφιακό περιοδικό (βλ. αρχείο: [Synodeutika/Klassika_eikonografimena_No-1050.pdf](#)), την οποία και συνεχίσαμε στο σπίτι του ο καθένας, επειδή ο χρόνος δε μας έφτασε, κι έτσι ανανεώσαμε το ραντεβού μας για την επόμενη εβδομάδα.





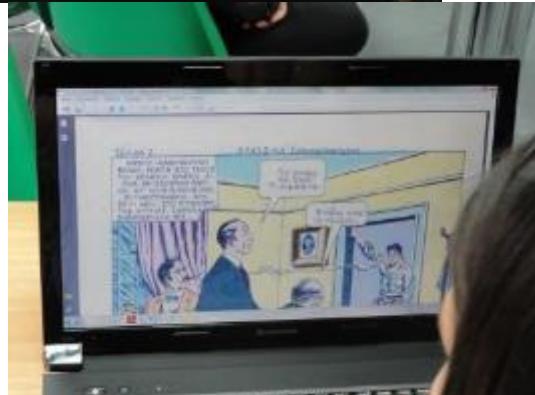
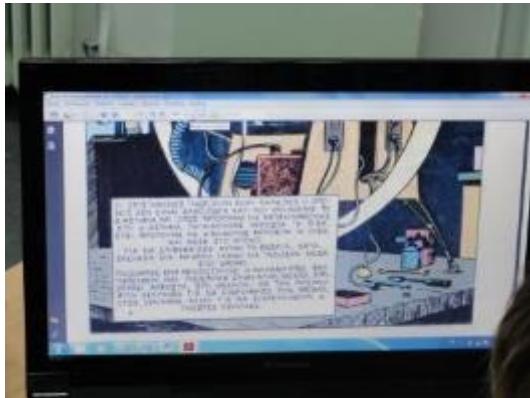
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



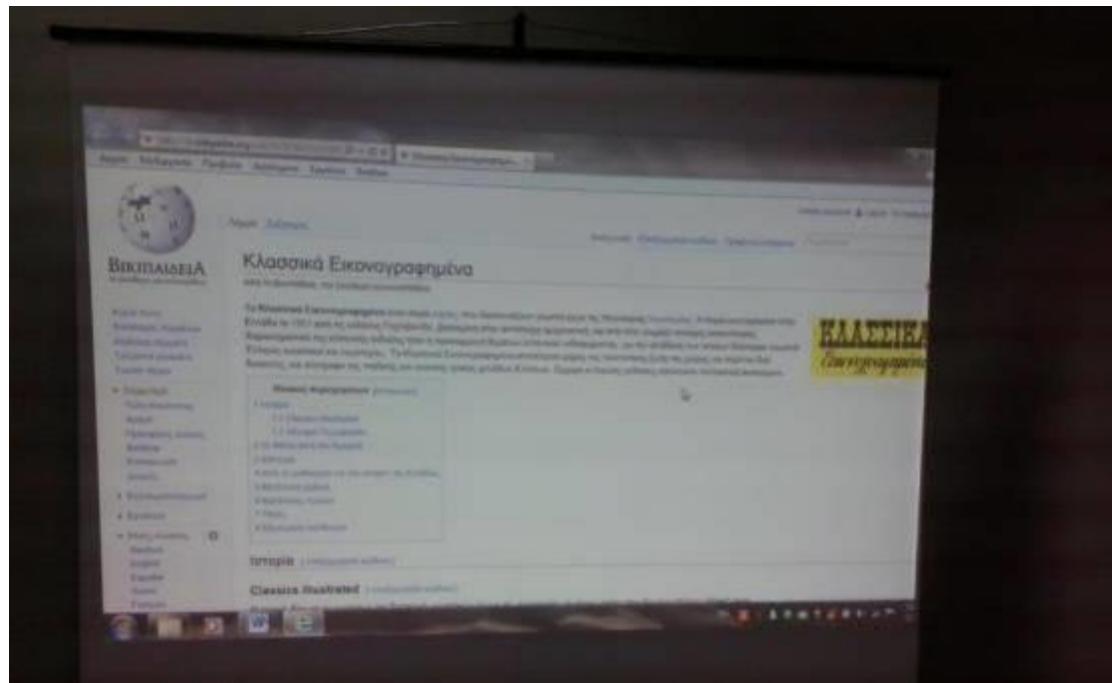
2η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, εργαστήριο Πληροφορικής

Μια εβδομάδα μετά, αποφασίσαμε με τη βοήθεια του [1ου Φύλλου εργασίας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE1.docx), να βρούμε περισσότερες πληροφορίες για τη σειρά κόμικ [Κλασσικά Εικονογραφημένα](#). Μπροστά στα μάτια μας ξεδιπλώθηκε ένας



ολόκληρος κόσμος τον οποίο δε γνωρίζαμε. Διαβάσαμε το άρθρο της Βικιπαίδεια και καταγράψαμε κάποιες πληροφορίες στο φύλλο εργασίας (βλ. αρχείο: Tekmiria/FE1.pdf). Μοιραστήκαμε τις εντυπώσεις μας και στη συνέχεια προσπαθήσαμε όλοι μαζί να δώσουμε απαντήσεις στις ερωτήσεις της 4ης δραστηριότητας, που αφορούσαν στα είδη των κειμένων και ειδικότερα στην αφήγηση. Σε αυτό μας βοήθησε και η Γραμματική Ε' και ΣΤ' Δημοτικού.





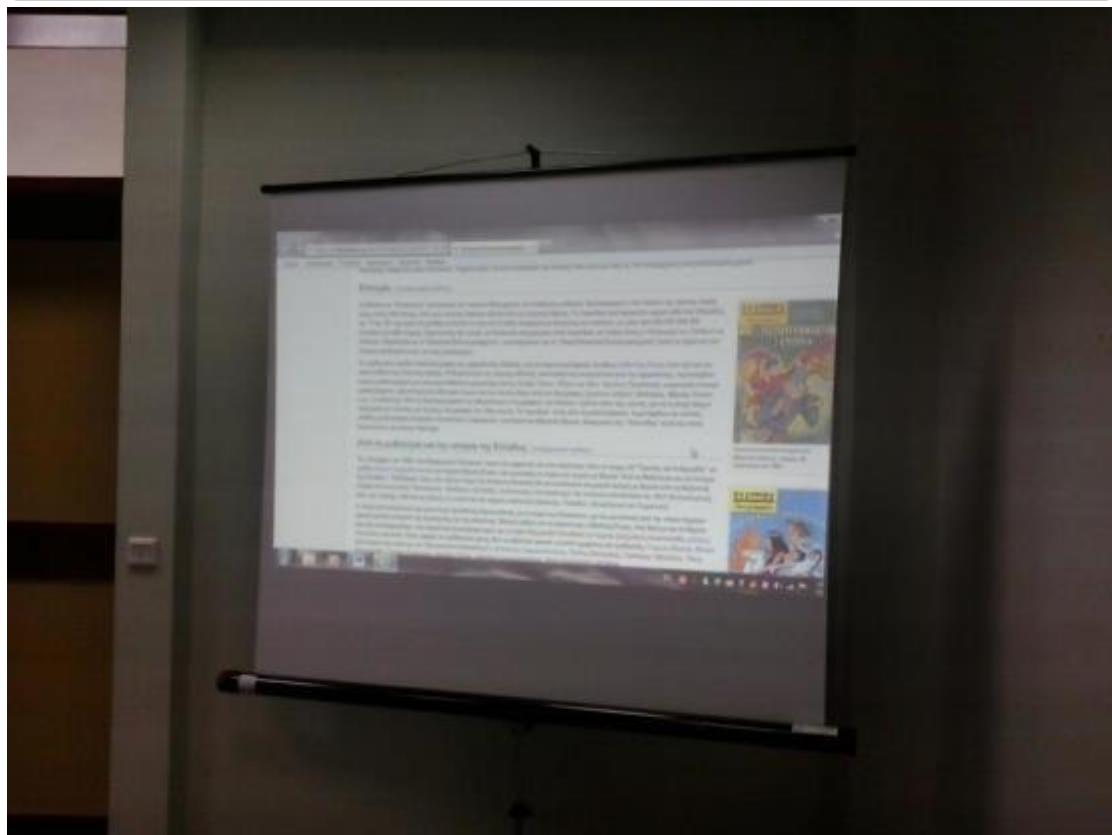
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



3η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, εργαστήριο Πληροφορικής

Την 3η διδακτική ώρα παρατηρήσαμε με προσοχή τη μηχανή του χρόνου στο εξώφυλλο του κόμικ, για να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε κι εμείς τη δική μας χρονομηχανή χρησιμοποιώντας όλη μας την έμπνευση και τη φαντασία (βλ. αρχείο: Tekmiria/Xronomixanes.pdf).



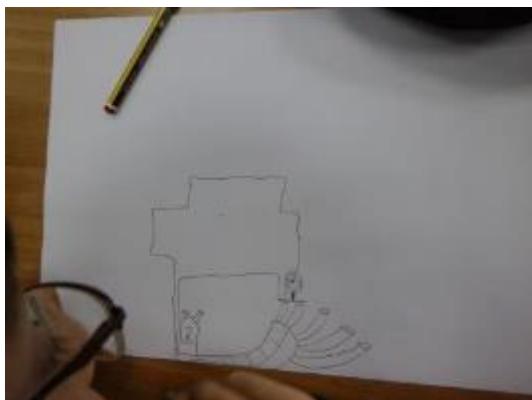
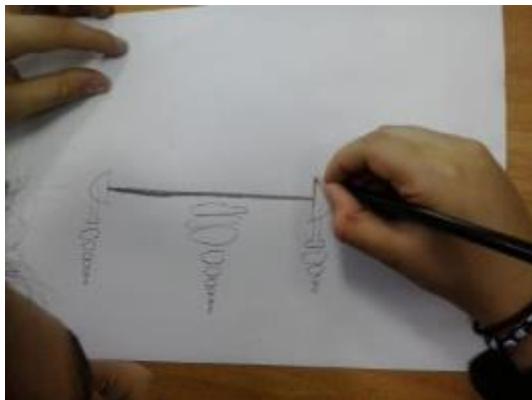
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



4η & 5η διδακτική ώρα

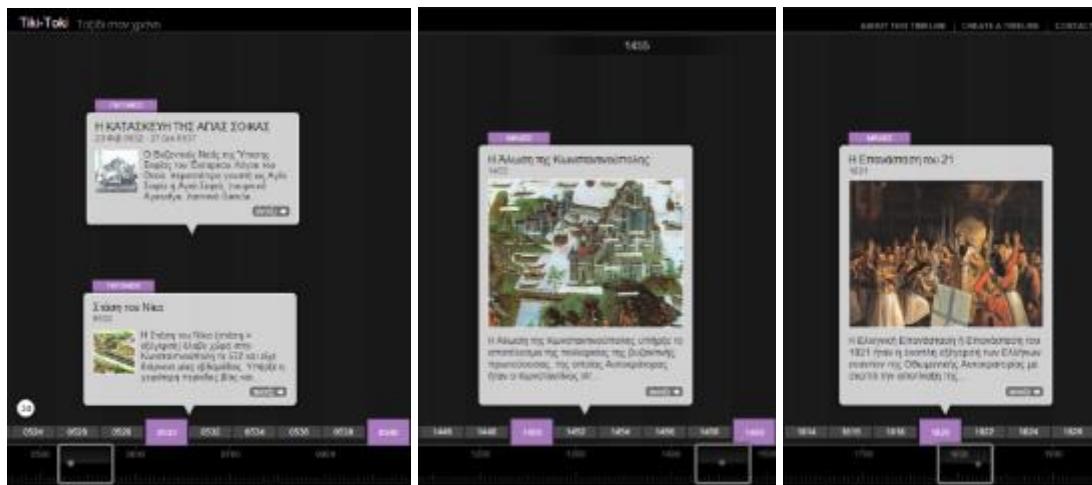
Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, εργαστήριο Πληροφορικής

Σκοπός του διδακτικού αυτού δίωρου ήταν να δημιουργήσουμε μια χρονογραμμή, με τη βοήθεια μιας ειδικής διαδικτυακής εφαρμογής που βρήκαμε σε σχετική [ιστοσελίδα](#), στην οποία θα ταξιδεύαμε με τη χρονομηχανή που είχαμε σχεδιάσει την προηγούμενη εβδομάδα. Στην αρχή χωριστήκαμε σε ομάδες. Σε κάθε ομάδα αποφασίσαμε να επιλέξουμε κάποιο σημαντικό ιστορικό γεγονός από την Ιστορία της Ε' τάξης του δημοτικού την οποία και διδασκόμαστε, για το οποίο στη συνέχεια θα αναζητούσαμε περισσότερες πληροφορίες στο Διαδίκτυο. Έτσι, ψάχναμε στο Διαδίκτυο φροντίζοντας να επιλέγουμε ιστοσελίδες που το περιεχόμενό τους θα μας έδινε όσο το δυνατόν πιο αξιόπιστες πληροφορίες, συγκρίνοντάς τες με άλλες ιστοσελίδες ή με το σχολικό βιβλίο της Ιστορίας μας. Τα σημαντικά γεγονότα των



εποχών που αποφασίσαμε να επιλέξουμε στις ομάδες μας μαζί με τις πληροφορίες που βρήκαμε, τα καταγράψαμε σε έναν πίνακα στο [2ο Φύλλο εργασίας](#) (βλ. αρχείο: Tekmilia/FE2_1-4.docx).

Κατόπιν, μεταβήκαμε στην [ιστοσελίδα](#) δημιουργίας της χρονογραμμής. Ο δάσκαλος έφτιαξε έναν λογαριασμό και ξεκινήσαμε να βάζουμε όλες τις πληροφορίες που είχαμε βρει επάνω στη χρονογραμμή, με τη βοήθεια του δασκάλου και σχετικών γραπτών οδηγιών που είχαν δοθεί στις ομάδες. Κάθε γεγονός καταχωριζόταν από την ομάδα που είχε αναζητήσει τις σχετικές πληροφορίες γι' αυτό, υπό μορφή κειμένων, εικόνων, βίντεο. Η εργασία ολοκληρώθηκε με την καταχώριση όλων των γεγονότων και τη δημιουργία της [χρονογραμμής](#) με το ταξίδι στον χρόνο της κάθε ομάδας.



6η διδακτική ώρα

Εργασία ατομική, αίθουσα διδασκαλίας

Την έκτη διδακτική ώρα με τη βοήθεια του [3ου Φύλλου εργασίας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE3.docx) αποφασίσαμε να ταξιδέψουμε με τη σκέψη μας σε όποια εποχή ήθελε ο καθένας και να γράψουμε γι' αυτό μια προσωπική ιστορία (βλ. αρχείο: Tekmilia/FE3.pdf). Πήραμε τα μολύβια μας, και ξεκινήσαμε κάπως έτσι:



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

«Ανέβηκα στη χρονομηχανή μου, κάθισα στη θέση και πίεσα τον μοχλό να ζεκινήσει. Πήρα βαθιά αναπνοή, έσφιξα τα δόντια μου και πιάνοντας με τα δυο μου χέρια τον μοχλό για την εκκίνηση άρχισα το ταξίδι μου μέσα στον χρόνο. Κάποια στιγμή αποφάσισα να σταματήσω και έπιασα με όλη μου τη δύναμη το φρένο... Κοίταξα τον ειδικό μετρητή και διαπίστωσα σε ποια εποχή βρισκόμουν. Ταξίδεψαχρόνια...».



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

- Να αναζητήσετε πληροφορίες για τα [Κλασσικά Εικονογραφημένα](#) και να γράψετε λίγα λόγια για αυτά.

- Να μεταβείτε σε σχετική ιστοσελίδα του διαδικτύου για να διαβάσετε την υπόθεση του βιβλίου «[Η Μηχανή του χρόνου](#)».
- Να παρατηρήσετε προσεκτικά τη χρονομηχανή στο εξώφυλλο του περιοδικού.
Να φανταστείτε και να σχεδιάσετε τη δική σας χρονομηχανή.

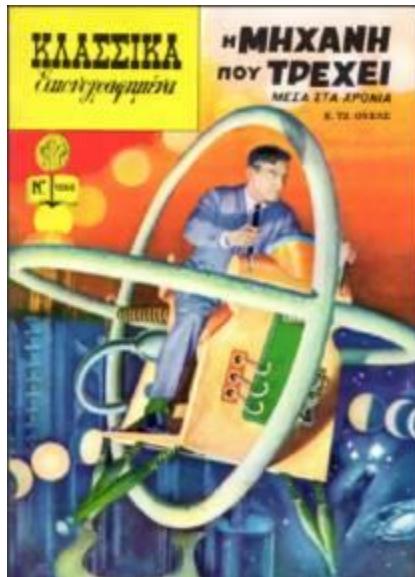


Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



4. Να διαβάσετε την ιστορία «Η μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια» (βλ. αρχείο: Synodeutika/Klassika_eikonografimena_No-1050.pdf) και να απαντήσετε στις ερωτήσεις:
- Σε ποιο είδος κειμένου ανήκει η ιστορία «Η μηχανή που τρέχει μέσα στα χρόνια»;
 - Τι χρειαζόμαστε για να αφηγηθούμε γεγονότα;
 - Με ποιους τρόπους δηλώνεται ο ‘χρόνος’ (με την γενικότερη έννοια) στο κείμενο; Να αναφέρετε παραδείγματα από το κείμενο.
 - Ποιους χρόνους χρησιμοποιεί ο αφηγητής για να αφηγηθεί το ταξίδι του;
 - Πότε χρησιμοποιείται ο κάθε χρόνος και τι μας δείχνει για το ποιόν ενεργείας, δηλαδή για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται η ενέργεια/πράξη;



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

2ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

- Να αναζητήσετε σε μηχανή αναζήτησης και να καταγράψετε σημαντικά γεγονότα των εποχών που έχετε επιλέξει, στον παρακάτω πίνακα:

1	
2	
3	
4	
5	
6	

- Βρήκατε πληροφορίες για όλες τις εποχές που είχατε επιλέξει; Αν όχι, γιατί;
- Είναι αξιόπιστες οι πληροφορίες που βρήκατε; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.
- Να καταγράψετε στον παρακάτω πίνακα τα στοιχεία που σχετίζονται με τα ιστορικά γεγονότα που επιλέξατε:

Ιστορικό γεγονός: π.χ. «Η στάση του Νίκα»

Πληροφοριακό κέμψο	
--------------------	--



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ



ΕΣΠΑ
2007-2013

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Φωτογραφία	Υπερσύνδεσμος για επιπλέον πληροφορίες	Υπερσύνδεσμος Βίντεο



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση



ΕΣΠΑ
2007-2013

εργάζομε για την ανάπτυξη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

1. Να αξιοποιήσεις τα στοιχεία που βρήκες στις προηγούμενες δραστηριότητες και να συνεχίσεις την ιστορία:

«Ανέβηκα στη χρονομηχανή μου, κάθισα στη θέση και πίεσα τον μοχλό να ζεκινήσει. Πήρα βαθιά αναπνοή, έσφιξα τα δόντια μου και πιάνοντας με τα δυο μου χέρια τον μοχλό για την εκκίνηση άρχισα το ταξίδι μου μέσα στον χρόνο. Κάποια στιγμή αποφάσισα να σταματήσω και έπιασα με όλη μου τη δύναμη το φρένο... Κοίταξα τον ειδικό μετρητή και διαπίστωσα σε ποια εποχή βρισκόμουν. Ταξίδεψαχρόνια...».



Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Αν υπήρχε περισσότερος χρόνος, θα μπορούσαμε να διαβάσουμε περισσότερα τεύχη από τα «Κλασικά Εικονογραφημένα». Έτσι οι μαθητές θα είχαν την ευκαιρία είτε να μελετήσουν τεύχη με θέματα ελληνικού ενδιαφέροντος είτε να μελετήσουν τεύχη με διασκευές γνωστών έργων της παγκόσμιας λογοτεχνίας και να διαπιστώσουν τους λόγους της μεγάλης επιτυχίας τους για είκοσι και πλέον χρόνια.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η μεγαλύτερη δυσκολία στην εφαρμογή του σεναρίου ήταν ο χρόνος, από την άποψη ότι κάθε εβδομάδα είχαμε στη διάθεσή μας μόνο μία διδακτική ώρα. Κατά συνέπεια έπρεπε οι δραστηριότητες του σεναρίου να προσαρμοστούν έτσι ώστε να μπορούν να ολοκληρωθούν μέσα στον χρόνο που είχαμε κάθε φορά.

Κατά τον έλεγχο των υπερσυνδέσμων διαπιστώθηκε ότι η ιστοσελίδα της Καθημερινής, Η μηχανή του χρόνου, Χέρμπερτ Τζόρτζ Γουέλς (12/08/2013) δε βρέθηκε, οπότε αντικαταστάθηκε με τις σελίδες του Δημοτικού Σχολείου Όσσας στο διαδίκτυο, Χ.Τζ. Γουέλς: Η μηχανή του χρόνου (12/2/2013).

Η δημιουργία της χρονογραμμής έγινε με τη βοήθεια του δασκάλου. Ο λογαριασμός που δημιουργήθηκε στην ιστοσελίδα δημιουργίας της χρονογραμμής ανοίχτηκε από τον δάσκαλο, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της τηλεκτρονικής του διεύθυνσης.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δαγδιλέλης, Β. κ.ά. 2013. *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη. Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση*



των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Τεύχος 1: Γενικό Μέρος. Γ' έκδοση. Αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη. Πάτρα: Υ.Π.Θ.Π.Α., Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://www.box.com/s/74jd5xpl5m9auz58hjo0> (12/08/2013).

Κόμης, Β. κ.ά. 2011. *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη. Επιμορφωτικό υλικό για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης.* Τεύχος 2Α: Κλάδοι ΠΕ60/ΠΕ70. Πάτρα: ΥΠ.Ε.Π.Θ., Π.Ι., Ε.Α.Ι.Τ.Υ. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://www.box.com/s/v1vtdqjnx0h6ojtcnr> (12/08/2013).

Παπανούτσος, Ε. 1976. *Παιδεία το μεγάλο μας πρόβλημα.* Αθήνα: Δωδώνη.

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι.2003^α. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου.* ΔΕΠΠΣ της Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό Σχολείο. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/2deppsaps_GlossasDimotikou.zip (11/08/2013).

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003β. *Διαθεματικό Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Εικαστικών.*

Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/6deppsaps_Eikastikon.zip (12/08/2013).

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2006. *Iστορία Ε΄ Δημοτικού. Στα βυζαντινά χρόνια.* Βιβλίο δασκάλου. Αθήνα: ΟΕΔΒ. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/document/file.php/DSDIM-E105/%CE%94%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%A0%CE%B1%CE%BA%CE%AD%CF%84%CE%BF/%CE%92%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%AF%CE%BF%20%CE%94%CE%B1%>



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μακρινή της γηώση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013

ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

[CF%83%CE%BA%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CF%85/IST_E_DHM_BK.pdf](#)

(14/08/2013).